

Γεώργιος Αινιάν

Λόγος στην Κηδεία τοῦ Γ. Καραϊσκάκη

Ἀπό: Ἐκατονταετηρίς τοῦ στρατάρχου Γεωργίου Καραϊσκάκη 1827-1927, Κωνστ.
Ράδου (ἐπιμ.), Ἐκδ. Γρυπαετός, Ἀθήναι 1927.

Ἡ κηδεία τοῦ Καραϊσκάκη

Ὁ Καραϊσκάκης ἐκηδεύθη τὴν ἐπομένην τοῦ θανάτου του ἐν Σαλαμῖνι, κατὰ ρητὴν παραγγελίαν του. Ἡ κηδεία του ὑπῆρξε πάνδημος, ἐτελέθη δὲ ἐν βαθυτάτῃ συγκινήσει. Λόγον ἐπικήδειον ἐξεφώνησεν ὁ Γεώργιος Αἰνιάν, ἀδελφὸς τοῦ Δ. Αἰνιᾶνος, γραμματέως καὶ βιογράφου τοῦ Καραϊσκάκη. Ὁ λόγος οὗτος εὕρεται ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης ὅθεν καὶ παρελάβομεν αὐτόν. «Φωνὴ ἐν Ραμᾷ ἠκούσθη, θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς πολὺς, Ραχήλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ οὐκ ἤθελε παραμυθεῖναι».

Ἕλληνες!

Τί εἶναι αὐτὴ ἡ σκυθρωπότης ὅπου εἶναι ἐξωγραφισμένη εἰς τὰ πρόσωπά σας; τί σημαίνουν αὐτοὶ οἱ διακεκομμένοι ἤχοι τῆς βαρυφθόγγου καμπάνας καὶ αὐταὶ αἱ μελαναὶ καὶ πένθιμοι στολαὶ εἰς τοὺς δρόμους; τί τρέχουν τεθορυβημένοι ἄνδρες, γυναῖκες καὶ μικρὰ παιδιὰ; Ὁ Καραϊσκάκης ἀπέθανε. Τοῦτο ἦταν ἡ θλίψις τῶν

ἀνδρῶν, τοῦτο ὁ ὄδυρμος τῶν γυναικῶν, τοῦτο ὁ στεναγμός τῶν μικρῶν παιδίων, τοῦτο τὸ κοινὸν πένθος τῶν Ἑλλήνων. Δίκαιον ἔχει ὁ λαὸς νὰ κάμη νὰ ἀντηχῇ εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαλαμῖνος θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος πολὺς • δίκαιον εἶναι νὰ κλαίῃ ἡ Ἑλλάς ὡς ἄλλη Ραχήλ τὸ τέκνον τῆς, τὸν γνήσιον υἱὸν τῆς, ἐπειδὴ, δὲν ἔχει πολλοὺς τούτους κάρρονας.

Ὁ ἀξιοθαύμαστος οὔτος ἀνὴρ—ἀποσιωπῶμεν τὰς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος ἐπισήμους ἀνδραγαθίας του—, μόλις εἶδεν ἠνεωγμένον τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας τὸ στάδιον, καὶ ἰδοὺ παρουσιάζεται ὡς ἀπτόητος καὶ ἀκαταγώνιστος ἀθλητὴς διὰ νὰ ἐπιθέσῃ νέας δάφνας εἰς τὴν ἔνδοξον κεφαλὴν του • μαρτυροῦσι τὰ στρατεύματα τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, οἱ συναγωνισταὶ του, μαρτυροῦσιν αἱ πεδιάδες, ραντιζόμεναι ἀπὸ τὸ αἷμα του, τῆς Ἀμφιλοχίας, μαρτυρεῖ τὸ σῶμα του σκεπασμένον ἀπὸ ἐνδόξους πληγὰς τὴν ὑπερθαύμαστον ἀνδρείαν του.

Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτά, καὶ ὅσα πέρυσιν ἠγωνίσαστο ἐξῶθεν τῆς κλεινῆς πόλεως τοῦ Μεσολογγίου πετῶν ὡς ταχύπτερος ἀετὸς πότε εἰς τὴν Αἰτωλίαν καὶ πότε εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, συγκρινόμενα μὲ ὅσα ἡ ἀνήκουστος εὐτολμία του, ἡ ἀκροτάτη ἐμπειρία καὶ ἡ ἀκούραστος φιλοπονία του κατόρθωσαν τοῦτο τὸ ἔτος εἰς ὅλην τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰ πέριξ τῶν Ἀθηνῶν;

Ἐπεσε τὸ Μεσολόγγι, καὶ μετὰ τὴν ὀδυνηρὰν αὐτὴν πτῶσιν ἔπεσαν ὅλη ἡ Στερεὰ Ἑλλάς, καὶ ὁ ἐχθρὸς παρερχόμενος κατήντησεν τελευταῖον εἰς τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς κλεινῆς καὶ ἐνδόξου πόλεως τῶν Ἀθηνῶν • ὅλα τὰ στρατεύματα γυμνωμένα καὶ ἀπὸ ἐσχάτην ἀπορίαν ταλαιπωρούμενα ἐστέναζον εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Ναυπλίου, καὶ δὲν εἶχον ἄλλην ἐλπίδα, εἰμὴ τὸν θάνατον.

Γενναῖοι ἦρωες, ὅσοι τὸν ἠκολουθήσατε εἰς τὴν πρώτην ἀπὸ Ναυπλίου ἐκστρατείαν του • με σᾶς κατέβαλε τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς συστάσεως τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου στρατοπέδου, τὸ ὁποῖον ἐπαπειλεῖ σήμερον τὸν βαρβαρὸν ἐχθρὸν μας, καὶ ὑπόσχεται βεβαίως τὴν σωτηρίαν τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἄνδρες ἄξιοι τοῦ κλέους τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ἐλπίδων τῆς πατρίδος, ὑπεσχέθησαν νὰ διατηρήσωσιν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὸ ἱερὸν κειμήλιον τῆς πατρίδος, τὴν σεβαστὴν Ἀκρόπολιν, καὶ ὁ μεγαλοπράγμων ἀρχηγὸς πετᾶ ὡς ταχύπτερος ἀετὸς εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα συντρίβει φάλαγγας τρομερὰς βαρβάρων, διασπείρει πανταχοῦ τὴν φρίκην καὶ τὸν τρόμον, ἐγείρει πύργους ἀπὸ κρᾶνία, ἐλευθερώνει τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ τὴν καθιστᾶ τρομερὰν εἰς τοὺς ἐχθροὺς καὶ τέλος ἐπιστρέφει νὰ ἐπισφραγίσῃ τὴν δόξαν μὲ τὸν ἀμάραντον στέφανον τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς περιφανοῦς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

Ἄλλ' ἐν μέσῳ τῶν λαμπρῶν ἀγῶνων, ἐν ᾧ κατεδάπανα νύκτα καὶ ἡμέραν εἰς

διάταξιν πάντων τῶν συντελούντων εἰς τὸν πόλεμον ἔδιδε πρῶτος τῆς ἀνδρείας καὶ εὐτολμίας τὸ παράδειγμα, καταφρονῶν τὸν θάνατον, καὶ πηδῶν ἐπάνω εἰς τὰ χαρακώματα τῶν ἐχθρῶν εἶπεν: ἄς σταθῶ μίαν στιγμὴν, καὶ ἄς ἀφήσω νὰ τρέξουν ποταμηδὸν τὰ δάκρυα τῶν Ἑλλήνων.

Ἀθάνατε Καραϊσκάκη! Σὺ μεταβαίνεις ἐνδόξως εἰς μίαν ἄλλην εὐδαιμονεστέραν ζωὴν διὰ νὰ στεφανωθῆς δι' ὅσα ἀθῶα πλάσματα διέσωσες ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ• αἱ ψυχαὶ τῶν ἀποθανόντων Ἑλλήλων θέλει σὲ ὑποδεχθῶν εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἐδέμ μὲ λαμπροτέραν ὑποδοχὴν ἀπὸ ὅ,τι σήμερον κάμους εἰς τὴν Σαλαμίνα οἱ ζῶντες Ἕλληνες. Μεγάλοι ἄνδρες, περίφημοι εἰς τὰ σοφὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης, μάρτυρες αὐτόπται τῶν ἥρωικῶν ἀκαμάτων ἀγώνων σου θέλει πληροφορήσουν τὸν κόσμον ὅλον, ὅτι ἐχύθη ἐνδόξως τὸ αἷμα σου ἐπάνω εἰς ἐκεῖνο τὸ ἱερὸν ἔδαφος, τὸ ὁποῖον ἐβάφη ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων μὲ τόσων ἡρώων αἵματα.

Ἄλλ' ἡμεῖς πῶς νὰ παρηγορήσωμεν τὴν στέρησίν σου ; πῶς νὰ λησμονήσωμεν τὴν ἀνδρείαν σου, τὴν δραστηριότητά σου ; τὴν ἀοκνίαν σου, καὶ τὴν ἄκραν σου φιλοτιμίαν εἰς τοῦ φρουρίου τὴν ἀπολύτρωσιν; Λυπηρὰ στέρησις, ὀδυνηρὸς χωρισμὸς.

Μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἀπελπιζόμεθα Ἕλληνες, δὲν πρέπει νὰ ἀποδειλιάσωμεν. Καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀθανάτου τούτου ἥρωος, ὅταν μάθη εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, ὅτι δὲν ἠθελήσαμεν νὰ τὸν μιμηθῶμεν εἰς τὴν καρτερίαν καὶ γενναιότητα, θέλει λυπηθῆ, θέλει μᾶς ὀνειδίσει πικρῶς, ἐὰν δὲν σταθῶμεν ἱκανοὶ νὰ ἐκτελέσωμεν ἐκεῖνο τὸ μέγα ἐπιχείρημα ποῦ ἐπιχειρήσθηκε.

Ἔχομεν μεγάλους ἄνδρας ὅπου μᾶς ὀδηγοῦν εἰς τὰς κινήσεις, μᾶς συμβουλεύουν εἰς τὰ ἐπιχειρήματα, καὶ πρόθυμοι συναγωνιστὰι εἰς τὸν ἐνδοξόν μας ἀγῶνα, θέλει ἐπιμένουν μετὰ γενναιότητος ἄκρας ὅπως ἰδῶσι τὴν τελείαν καταστροφὴν τῶν βαρβάρων τυράννων μας, καὶ ἡμεῖς ἐν τοσοῦτῳ εὐγνώμονες εἰς τοὺς γενναίους ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνιζόμενους, καθὼς καθιερώσαμεν καὶ ἄλλοτε τὴν μνήμην τοσοῦτων ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας, ἄς ἐπισφραγίσωμεν καὶ τοῦ ἐνδόξως ἤδη ἀποθανόντος ἥρωος τὸ ἐπιτάφιον μὲ τὴν ἐκ βάθους καρδίας εὐχήν: Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀξιοσέβαστε Ἀρχηγέ!